

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE N:o 14 i
 anledning av landstingsmännen Robert Rosen-
 blads och Herman Mattssons petition av den
 16 juni 1922 rörande inlösen av legoområden.

Sedan Landstinget den 8 sistlidne juli för närmare behandling och utlåtande hänskjulit nämnda petition till Lagutskottet, får detsamma i anledning därav värdsamt framhålla följande:

Lagutskottet har vid behandlingen av nu föreliggande fråga i likhet med petitionärerne funnit, att lagen angående inlösen av legoområden, given den 15 oktober 1918, samt de lagar, som i hithörande ämne efteråt tillkommit för att dels ändra och dels komplettera sagda lag, stiftats utan beaktande av på Åland gällande legoförhållanden. I nämnda lag göres nämligen skillnad emellan torp- och backstuguområden. Ett legoområde benämnes torp, om detsamma omfattar två hektarer odlad eller odlingsbar jord, men backstuguområde åter om det är mindre än torp. Vid inlösen av torp, skall legotagaren, om han varit berättigad att från sitt legoområde eller utom detsamma taga skogsprodukter, tillika erhålla ett så stort område skogsmark, som till hans lägenhet avskiljes, att från detta enligt normal växtlighet han erhåller i värde motsvarande mängd skogsprodukter. Ha jämväl andra förmåner varit torpare tillförsäkrade, skola även de vid inlösningsförfarandet beaktas. Däremot har backstugusittare rätt att endast få sitt legoområde, som i lagens mening huvudsakligast betraktas såsom bostadstomt, till skild lägenhet utbrutet. Om ock en backstugusittare ägt rätt till bränsle- och stängselfång, lövbrött och kreatursbete, lämnas sådana förmåner vid inlösningsförfarandet obeaktade. Och då legoförhållandet efter inlösningen upphör, är backstugusittare därefter ej berättigad att på grund av sagda förhållande tillgodonjuta sina tidigare förmåner av omförmält slag.

I landskapet Åland, där fastigheterna äro jämförelsevis små, ha de flesta legoområden karaktären av backstuguområden, och antalet torp, som, såsom nämnt, böra omfatta minst två hektarer odlad eller odlingsbar jord, är ~~äro~~ mycket litet. Därför har även härvarande legotagare i regeln icke vunnit på inlösen av sitt område till självständig lägenhet. Ehuru Utskottet anser, att ifrågavarande ^{ti} petition, som huvudsakligast går ut på att skillnaden med avseende å bestämmelserna för inlösen

417
av torp och backstuguområde bleve i lagstiftningsväg för landskapet Ålands vidkommande undanröjd, bygger på rättvisa och billighet, vill dock Utskottet för sin del icke förorda bifall till den gjorda framställningen på den grund, att, då de flesta legoområden allredan blivit inlösta, en eventuell lagförändring härutinnan skulle endast komma ett fåtal legotagare till del och under sådant förhållande icke vara av behovet påkallad.

Då Utskottet emellertid har sig bekant, att ett flertal legogivare yrkat på inlösen av sådan på lega upplåten mark, som betraktas som backstuguområde, för att legotagaren därigenom måtte gå miste om honom tillförsäkrade förmåner av ovan angivet slag, Därför har Utskottet tänkt sig tillkomsten av en sådan bestämmelse, som skulle betaga legogivarne rätten att under den tid legostämma varar yrka på inlösen av backstuguområde.

På ovan anförda grunder får Utskottet värdsamt föreslå:

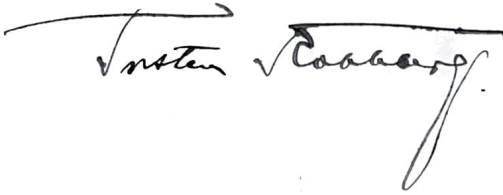
det Landstinget ville till regeringen ingå med en motion om ändrad lydelse av § 25 i lagen angående inlösen ~~av~~ legoområden, givna den 15 oktober 1918, för att av riksdagen föreläggas och av densamma antagas med följande lydelse:

Vad i 1 och 2 §§ atadgas om torp, gälle även backstuguområde, som av den brukare, vilken påyrkar inlösen, innehafts under minst fem års tid. Lösningrätt gälle dock icke efter det legorätt frångått den brukare, som besitter området vid tiden för denna lags trädande i kraft, eller hans bröstarvingar, ej heller därest inlösen icke påyrkats innan den legotid utgått, som vid denna lags trädande i kraft var gällande. Likaså må icke bostadområde, vars brukare äger bostadstomt annorstädes, enligt denna lag inlösas.

Dock äger legogivare icke rätt att ~~ändra~~

den tid legestämman varit yrka på inlösen av
i landskapet Åland befintligt backstuguområde.

Mariehamn, den 22 november 1922.

A handwritten signature in cursive script, appearing to read "J. K. Kallberg". The signature is written in dark ink and is positioned below the typed text.